

European
Statistical
Governance
Advisory
Board

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

9 Νοεμβρίου 2016

Στην εποχή της πολιτικής της «μετά αλήθειας», η εμπιστοσύνη στις ευρωπαϊκές στατιστικές είναι πιο σημαντική από ποτέ

Στην έκθεσή του για το 2016, ο ευρωπαϊκός συμβουλευτικός φορέας για τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής (ESGAB) ζητά να γίνουν περισσότερα για να διασφαλιστεί η εμπιστοσύνη στις ευρωπαϊκές στατιστικές. Η πρόσφατη προεκλογική εκστρατεία στις ΗΠΑ και η εκστρατεία για το δημοψήφισμα στο ΗΒ έδειξαν με ποιο τρόπο οι στατιστικές που βασίζονται σε φαινομενικά πραγματικά δεδομένα μπορούν γρήγορα να διαδοθούν και να παραπλανήσουν το κοινό^{1,2}. Ο κ. Martti Hetemäki, πρόεδρος του ESGAB, δήλωσε: «Βρισκόμαστε στην εποχή της πολιτικής της «μετά αλήθειας», όπου ορισμένα σημαντικά πολιτικά μηνύματα υποστηρίζονται από ακατάλληλα ή παραπλανητικά δεδομένα. Οι στατιστικές αρχές πρέπει να παίξουν ηγετικό ρόλο όσον αφορά την προειδοποίηση των χρηστών ως προς την πηγή και την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιούνται σε επίσημο πλαίσιο».

Αν και από πάντα ήταν δυνατόν να παρουσιάζονται στατιστικά δεδομένα με παραπλανητικό τρόπο, σήμερα μεγάλος αριθμός ιδρυμάτων, οργανισμών και εμπειρογνομόνων παράγουν δεδομένα, πράγμα που σημαίνει ότι τα στατιστικά «πραγματικά δεδομένα» μπορούν να παρασχεθούν για ένα φάσμα θεμάτων, με διαφορετικό βαθμό ποιότητας και ενίοτε με αντικρουόμενα μηνύματα. Σύμφωνα με τον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές, οι στατιστικές αρχές φέρουν σαφώς ευθύνη για να εξασφαλίσουν ότι οι επίσημες στατιστικές παρουσιάζονται κατάλληλα στον πολιτικό διάλογο.

Συνεπώς, σύμφωνα με τον ESGAB οι στατιστικές αρχές πρέπει όχι μόνο να διατυπώνουν δημόσια τις παρατηρήσεις τους για επικρίσεις και καταστρατήγηση των επίσημων στατιστικών αλλά και να υποστηρίζουν σθεναρά την ποιότητα των στατιστικών τους, όπου αυτό είναι αναγκαίο. Ο ESGAB υποστηρίζει επίσης ότι η αξία των επίσημων στατιστικών θα πρέπει να προωθείται καλύτερα στο ευρύ κοινό ως δημόσιο αγαθό και απαραίτητο εργαλείο πολιτικής.

Όσον αφορά τις πολλαπλές πηγές δεδομένων — έρευνες, μητρώα και εμπορικές βάσεις δεδομένων — ο ESGAB εκφράζει την ανησυχία του ότι η ανάλυση των δεδομένων αυτών απαιτεί ειδικές δεξιότητες, ιδίως στο ευρωπαϊκό πλαίσιο όπου η συγκρισιμότητα των δεδομένων μεταξύ χωρών είναι θεμελιώδης απαίτηση. Η έκθεση αποτυπώνει τις τρέχουσες εργασίες που εξετάζουν τις αναγκαίες δεξιότητες και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις δεξιοτήτων.

Σε όλο το ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα στο σύνολό του, υπάρχει ικανοποιητική συμμόρφωση προς τον κώδικα ορθής πρακτικής. Ο ESGAB αναγνωρίζει ότι έχει σημειωθεί ικανοποιητική πρόοδος σε ορισμένους τομείς που εντοπίστηκαν στις πρόσφατες αξιολογήσεις από ομοτίμους, καθώς και σε προηγούμενες εκθέσεις του ESGAB και επισημαίνει τους τομείς στους οποίους απαιτείται ακόμη μεγαλύτερη πρόοδος. Οι τομείς αυτοί περιλαμβάνουν τις διαδικασίες πρόσληψης και απόλυσης των επικεφαλής των εθνικών στατιστικών αρχών και της Eurostat, την ανάπτυξη συγκρίσιμων πληροφοριών σχετικά με το κόστος της παραγωγής των στατιστικών, την αυξημένη χρήση των διοικητικών δεδομένων και τον συντονισμό των άλλων εθνικών αρχών που παράγουν ευρωπαϊκές στατιστικές.

¹ Βλ. The Economist, 10 Σεπτεμβρίου 2016, «Art of the lie», (<http://www.economist.com/news/leaders/21706525-politicians-have-always-lied-does-it-matter-if-they-leave-truth-behind-entirely-art>)

² William Davies, 24 Αυγούστου 2016 «The Age of Post-Truth Politics», (<http://www.nytimes.com/2016/08/24/opinion/campaign-stops/the-age-of-post-truth-politics.html>)

Πρόσθετες πληροφορίες

Η έκθεση του ESGAB για το 2016, με μια σύντομη περίληψη, είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του ESGAB (<http://ec.europa.eu/esgab/>).

Στοιχεία επικοινωνίας για τα μέσα ενημέρωσης

Εάν επιθυμείτε συνέντευξη με τον πρόεδρο του ESGAB, κ. Martti Hetemäki, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη γραμματεία του ESGAB: Steve Clarke (estat-esgab@ec.europa.eu), τηλ. +352 4301-32527.

Σχετικά με τον ESGAB

Ο ESGAB³ ασκεί ανεξάρτητη εποπτεία της εφαρμογής του κώδικα ορθής πρακτικής. Αποσκοπεί στην ενίσχυση της επαγγελματικής ανεξαρτησίας, της ακεραιότητας και της υπευθυνότητας του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος, που αποτελούν βασικά στοιχεία του κώδικα ορθής πρακτικής, καθώς και στην ενίσχυση της ποιότητας των ευρωπαϊκών στατιστικών. Ο ESGAB έχει επτά μέλη. Τα καθήκοντά του περιλαμβάνουν την εκπόνηση της ετήσιας έκθεσης προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εφαρμογή του κώδικα ορθής πρακτικής από τη Eurostat και το ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα στο σύνολό του. Ο ESGAB παρέχει επίσης συμβουλές στην Επιτροπή (Eurostat) σχετικά με τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη διευκόλυνση της εφαρμογής.

Κώδικας ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές («κώδικας»)

Ο κώδικας ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές⁴ καθορίζει τα πρότυπα για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών. Στηρίζεται σε έναν κοινό ορισμό της ποιότητας των στατιστικών, που χρησιμοποιείται στο ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα (το ΕΣΣ απαρτίζεται από τις εθνικές στατιστικές αρχές και τη Eurostat). Ο κώδικας είναι ένα αυτορρυθμιστικό μέσο που περιέχει 15 αρχές οι οποίες διέπουν το θεσμικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούν οι εθνικές και ενωσιακές στατιστικές αρχές και η παραγωγή και διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών. Η εφαρμογή του κώδικα υποστηρίζεται από ένα σύνολο δεικτών καλής πρακτικής για κάθε αρχή.

Το **ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα**⁵ (ΕΣΣ) είναι η σύμπραξη μεταξύ της στατιστικής αρχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή της Επιτροπής (Eurostat) και των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών (ΕΣΥ) και άλλων εθνικών αρχών κάθε κράτους μέλους που είναι υπεύθυνες για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών.

Αξιολογήσεις από ομοτίμους

Οι αξιολογήσεις από ομοτίμους⁶ εντάσσονται στη στρατηγική του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος για την εφαρμογή του κώδικα ορθής πρακτικής. Ο στόχος είναι η ενίσχυση της ακεραιότητας, της ανεξαρτησίας και της υπευθυνότητας των στατιστικών αρχών του ΕΣΣ. Ο πρώτος γύρος αξιολογήσεων από ομοτίμους πραγματοποιήθηκε το 2006-2008 και ακολούθησε ο δεύτερος γύρος την περίοδο 2013-2015. Και οι δύο γύροι καλύπτουν όλα τα κράτη μέλη και τις χώρες της ΕΖΕΣ. Ο ευρωπαϊκός συμβουλευτικός φορέας για τη διακυβέρνηση στον τομέα της στατιστικής (ESGAB) διεξήγαγε αξιολόγηση της Eurostat από ομοτίμους, χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία που αναπτύχθηκε για τις αξιολογήσεις των Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών από ομοτίμους, με ορισμένες προσαρμογές, που αντικατοπτρίζουν τις ιδιομορφίες της Eurostat.

³ <http://ec.europa.eu/esgab>.

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5922073/10425-EL-EL.PDF>

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system/overview>.

⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>.